

PRZODOWAĆ (12) *vb impf*

Oba o oraz a jasne.

inf przodować (1). ◇ *praes 3 sg* przoduje (5). ◇ *praet 3 sg m* przodował (2). ◇ *con 3 sg m* by przodował (2). *f* by przodowała (1). [*n* by przodowało.] ◇ *3 pl m pers* by przodowali (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVII w.

1. *Występować jako pierwszy, przewodniczyć [na czym = gdzie]* (6) : Ktorego [niceńskiego synodu] nie Papież ále Konftantynus Cefarz złożył/ nie rádząc lię oto Biskupá Rzymfkiego: Ná którym/ nie Legaći Biskupá Rzymfkiego/ ále sam Konftantynus przodował *NiemObr* 58; Piotr/ iáko głowá kościołá/ ná powfzechnym Synodzie napierwfy mowi/ y dekret feruie/ [...] (*marg*) Piotr ná Koncylium przoduie. (-) *WujNT* 461, 457 *marg*, *Zzzzz2v*, *Aaaaaa3v*, *Aaaaaa4v*.

2. *Mieć zwierzchność, dominującą pozycję* (5) :

przodować między kim (2): *CzechRozm* 6; [Jezus uśmierzył poswarek między Apostołami] vkazawfy Piotrá ná to obránego/ áby infzym rofkázował/ y między imi przodował *NiemObr* 32.

przodować gdzie (1): musi to być [...] áby ci záfwe we zborze byli/ ktorzyby ná mieyfćách Apoštołfkich będąc/ we zborze przodowali *NiemObr* 29.

W przeciwstawieniu: »przodować ... być niewolnikiem« (1): Ale którybykolwiek chciał być wiefzym między wámi/ niech będzie słuğá wáfzym: á któryby przodować chciał [*qui voluerit inter vos primus esse Vulg Matth 20/27*]/ niechże będzie wfzytkich niewolnikiem. *CzechRozm* 250v.

Szereg: »przodować i zwierzchność mieć« (1): Abo co to sá zá BOgowie między ktorymi ten ieden przoduie/ y sam nád nimi moc y zwierzchność ma? *CzechRozm* 6.

Przen (1) : [Ták przyftáło, y ták bydź miáło, áby Práwo Bożé przodowáło. *JanStat* **4.]

przodować w kim (1): Abowiem gdfieby w nas vpodobanie y łáfká BOża nie przodowála: nic byfmy nigdy dobrego ku chwale Bożey należácego/ vczynić nie mogli. *CzechRozm* 215.

3. *Przewyższać innych, górować nad innymi* (1) :

[*przodować czym przed kim*: życzę miłéy oyczyźnie sfwéy tego/ áby iáko przyrodzénieím/ dziełnoścíá/ sercem/ ludzkoścíá/ baczenieím infzym nie vstępuie/ y to niewieím iefli przed wielá nie przoduie: ták rzádem y sfprawá áby podlejfzá nie byłá. *JanStat nlb* 2v.]

przodować w czym (1): wfzákże iednák między wielá dziwnych/ złych/ okrutnych nieprzyiaćioł ludu onego Bożego Izráelfkiego/ nie wiem żeby sam Antyoch w tym wfzytkim nie przodował. *CzechEp* 368; [Nam Krześcíánom s thákowymi lię brátowác/ á Boże vchoway w tákowych rzeczách przodowác/ sfwary iákowe záczynác/ nie godzi lię áni przyftoi. *GilPos* 28v].

[*W przeciwstawieniu*: »przodować ... podlejszym być«: *JanStat nlb* 2v cf *przodować czym przed kim*.]

Synonimy: 2. *panować, rzádzić, sprawowác, władać*; 3. *przewyższać*.

Cf **PRZODOWANIE, PRZODUJĄCY**